

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย
วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย*

A MODEL FOR PROFESSIONAL COMPETENCY DEVELOPMENT OF LEARNERS
IN COOPERATION WITH NETWORK PARTNERS KASETWISAI
TECHNICAL COLLEGE

สิทธิศักดิ์ เพิ่มพูล¹, พัชรี ศิลารัตน์²

Sittisak Permpool¹, Patcharee Silarat²

วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น¹

Khon Kaen Technical College¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย²

Mahachulalongkornrajavidyalaya University²

Email : silarat03@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย และทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และพนักงานราชการ/ลูกจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน นักศึกษา นักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย แบบสอบถาม และแบบประเมินความสอดคล้อง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ได้แก่ ด้านลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะแกนกลาง ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านความร่วมมือภาคีเครือข่าย 2) รูปแบบที่ได้จากผลการวิจัยข้อที่ 1 เอาปัจจัยตัวที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมาพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม 1) กิจกรรมการปฐมนิเทศ 2) การพัฒนาศักยภาพการทำงานเป็นทีม 3) การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลในยุควิถีใหม่ 4) การเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในระดับพื้นที่ 5) การปัจฉิมนิเทศ 3) การทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ภายหลังจากทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมทุกด้าน เพิ่มขึ้นจากก่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.001$) สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความ

ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ และสามารถพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนได้

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน; ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย; วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

ABSTRACT

This research article aims to study the factors affecting the professional competency development of learners in collaboration with network partners. Create a model for professional competency development of learners in cooperation with network partners. And to try and evaluate the learner professional competency development model in collaboration with network partners Kasetwisai Technical College. The samples were school administrators, teachers, government employees/employees, entrepreneurs, community leaders, students, The tool used for collecting data is a form of professional competency development for learners in cooperation with network partners Kasetwisai Technical College. A questionnaire and a conformity assessment forms Statistics used in data analysis were mean, standard deviation.

The research found that: 1. Factors affecting learners' professional competency development in cooperation with network partners Kasetwisai Technical College, including desirable characteristics core performance professional competence network cooperation 2. The model derived from research No. 1 took the factor with the lowest mean to develop the professional competency of learners in cooperation with network partners, consisting of 5 activities. 1) Orientation activities 2) Teamwork potential development 3) Developing Digital skills in the new normal era 4) Strengthening cooperation networks at the local level 5) Orientation 3. Trial and Evaluation of Learner professional competency Development Model in Cooperation with Network Partners Kasetwisai Technical College. After testing the model, It was found that overall all aspects increased from before the model for developing student competency statistically significant ($P\text{-Value} < 0.001$). It can be concluded that the development model for professional competency of learners in cooperation with network partners Kasetwisai Technical College developed by the researcher is a model that has been verified by experts. And be able to develop professional competencies of learners.

Keywords : Models for professional competency development of learners; Cooperation with network partners; Kasetwisai Technical College

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ตามความในมาตรา 8 และมาตรา 11 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้พัฒนาการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นเวลายาวนานจนกระทั่งปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดประชุมระดมความเห็นเกี่ยวกับวิกฤตคุณภาพการศึกษา พบว่า คุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้รวมทั้งขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะการสื่อสารความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ขาดความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้เรียนไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษาโดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความสามารถสูง ทำให้ขาดแคลนกำลังคนระดับกลาง (ปวช., ปวส.) ที่มีคุณภาพค่อนข้างมาก การจัดการอาชีวศึกษาไม่เน้นการฝึกปฏิบัติและสมรรถนะทางวิชาชีพและความเชื่อมโยงกับสถานประกอบการมากเท่าที่ควร ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ขาดการจัดการหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้งการเชื่อมโยงกับการทำงาน ซึ่งทางออกของปัญหาดังกล่าว คือ จะต้องให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการร่วมผลิตกำลังคน ด้านการอาชีวศึกษาให้ได้คุณภาพตามความต้องการสถานประกอบการ โดยเรียกการกระบวนกรดังกล่าวว่า "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี" เป็นการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ กำหนดให้มีการเรียนภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติพื้นฐานบางส่วนที่สถานศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพในสถานประกอบการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

การจัดการศึกษาในรูปแบบเครือข่ายซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล ยังมีปัญหาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคส่วนต่าง ๆ อาจเป็นเพราะปัญหาอุปสรรคด้านระบบการทำงานหรือการสื่อสารต่าง ๆ ของบุคลากร ดังเช่นปัญหาด้านสถานประกอบการ ถึงแม้ว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการเปิดสอนหลักสูตรทวิภาคี และมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยแต่ยังพบปัญหาจำนวนครูฝึกในสถานประกอบการมีไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทวิภาคี และขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ไม่มีเวลาสอนงานเนื่องจากมีภาระอื่นมาก ปัญหาด้านนักเรียนเนื่องจากนักเรียนขาดความเข้าใจและวุฒิภาวะในการปรับตัวให้เข้ากับการศึกษาระบบทวิภาคีที่ต้องเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ นักเรียนส่วนหนึ่งรู้สึกว่าการปฏิบัติมีความซ้ำซากจำเจ และหลักสูตรมุ่งเน้นการปฏิบัติมากเกินไป ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตน ทำให้เกิดปัญหาการลาออกการค้น และสร้างความเบื่อหน่ายให้กับสถานประกอบการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในสาขาวิชาต่างๆ ตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสถานประกอบการ จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2559 พบว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพพร้อมกับชุมชนและสถานประกอบการ มีปัญหาที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาหลายด้าน โดยมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาว่า 1) ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีให้กับนักเรียน นักศึกษา ชุมชน และผู้ประกอบการให้มากยิ่งขึ้น 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา สอดคล้องกับตลาดแรงงาน 3) นำผลการวิจัย นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่มีคุณภาพไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและสังคม 4) สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพครบทุกสาขาวิชา (วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของงานความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นครูผู้สอน ชุมชน และสถานประกอบการเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและสถานประกอบการด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอน ชุมชนและสถานประกอบการเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพจากชุมชนและสถานประกอบการ เข้ามาร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ มีการจัดการประชุมร่วมกันเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและสถานประกอบการ จึงสรุปได้ว่าปัญหาด้านความร่วมมือกับชุมชนและสถานประกอบการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นปัญหาที่สถานศึกษาต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือ และการประสานงานกับชุมชน รวมทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียนโดยภาพรวมยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา จำเป็นต้องแก้ไขและพัฒนาอย่างเร่งด่วน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือชุมชน สถานประกอบการ ด้านวิชาการและวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัยให้มีคุณภาพ มีความเหมาะสม จะช่วยแก้ปัญหา ดังกล่าวข้างต้นได้ ทำให้ส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ มีทักษะ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับจุดเน้นในการพัฒนาของวิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัยรวมทั้งปัจจุบันวิทยาลัยยังไม่มีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ความร่วมมือชุมชน สถานประกอบการ ด้านวิชาการและวิชาชีพ ที่เป็นรูปธรรมเกิดจากการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ อันจะเป็นประโยชน์ทั้ง การบริหาร เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือของชุมชนและสถานประกอบการ ของวิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย และสถานศึกษาอื่นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

2.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

2.3 เพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบสถานการณ์ และปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

3.2 ได้รู้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

3.3 ได้ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย 3 ระยะ

ระยะที่ 1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพ ปัจจุบัน/หน้าที่ความรับผิดชอบ ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2563 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และพนักงานราชการ/ลูกจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน นักศึกษาระดับ ปวส. นักเรียนระดับ ปวช. จำนวน 618 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง 243 คนซึ่งผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน และผู้ประกอบการ 5 คน ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การนำผลการวิจัยระยะที่ 1 สมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย เพื่อใช้เป็นร่างในการพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ใช้กา

ประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) และ การระดมสมอง (Brain Storming) และการมีส่วนร่วมเพื่อวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในระยยะที่ 2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบรวบรวมการวิจารณ์และข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์นำไปใช้ในระยยะที่ 3

ระยยะที่ 3 การทดลองใช้ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย กลุ่มทดลองใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับ ปวช. นักศึกษาระดับ ปวส. วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย การรวบรวมข้อมูล การวิจัยระยยะที่ 3 ใช้รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาที่สร้างขึ้นในระยยะที่ 2 ทดลองใช้กับกลุ่มทดลองประมาณ 4 เดือน และการเก็บข้อมูล 3 ระยยะ ดังนี้ ระยยะที่ 1 ก่อนทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองก่อนทดลอง (Pretest) ระยยะที่ 2 ขณะทดลอง การรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ระยยะที่ 3 หลังทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองหลังทดลอง (Posttest) และเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังทดลองด้วย ด้วยค่าเฉลี่ย

5. ผลการวิจัย

5.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย โดยรวมและรายด้าน

การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D	แปลผล	อันดับ
ด้านลักษณะที่พึงประสงค์	4.45	0.52	มาก	1
ด้านสมรรถนะแกนกลาง	3.57	0.59	มาก	2
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	2.86	0.52	ปานกลาง	3
ด้านความร่วมมือภาคีเครือข่าย	2.56	0.53	ปานกลาง	4
รวม	3.36	0.27	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับมากที่สุดคือ ด้านลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.45$, S.D = 0.52) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านสมรรถนะแกนกลาง ($\bar{X} = 3.57$, S.D = 0.59) และมีระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.86$, S.D = 0.52) และด้านความร่วมมือภาคีเครือข่าย ($\bar{X} = 2.56$, S.D = 0.53)

5.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยยะที่ 1 เพื่อนำมาสร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ซึ่งจากการวิจัยพบว่า มี 1 ตัวแปรที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ได้แก่ ด้านความร่วมมือภาคีเครือข่ายจากนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำรูปแบบโดยได้กำหนดกิจกรรมขึ้น 5 กิจกรรมคือ กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศและ Pretest กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาศักยภาพการทำงานเป็นทีม ชื่อกิจกรรม 3 การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลในยุควิถีใหม่ กิจกรรม 4 การเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในระดับพื้นที่ กิจกรรม 5 การปัจฉิมนิเทศ

5.3 เพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรก่อนและหลังการดำเนินการ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย

การพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพ	ก่อนการ พัฒนา		หลังการพัฒนา		95%CI		P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	Lower	Upper	
ด้านความร่วมมือภาคี เครือข่าย	2.56	0.55	3.60	0.97	1.68	2.34	<0.001
รวม	2.56	0.55	3.60	0.97	1.68	2.34	<0.001

จากตารางที่ 2 พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย โดยรวม เพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value <0.001) จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างตัวแปร พบว่า ด้านความร่วมมือภาคีเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงว่า นักเรียน ปวช. และนักศึกษา ปวส. มีการพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่าย ก่อนและหลังการดำเนินงานรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองมีการการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ดีขึ้นกว่าก่อนทดลอง

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัย ได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

6.1 ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านสมรรถนะแกนกลาง มีระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ

ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความร่วมมือภาคีเครือข่าย การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการที่จะพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ให้ได้ผลนั้น สมาชิกเครือข่ายต้องรู้จักจุดเด่น จุดด้อย ในการปฏิบัติงาน รวมถึงความสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและเครือข่าย จากสถานการณ์การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในปัจจุบัน พบว่า เป็นการพัฒนาที่ไม่ทั่วถึง เพราะเป็นช่วงของการระบาดของโรคติดต่อโควิด-19 ซึ่งสถานประกอบการก็ต้องปิดทำการ ทำให้นักเรียน นักศึกษาที่ฝึกวิชาชีพมีเวลาได้ปฏิบัติงานน้อยลง และอีกทั้งมีการติดเชื้อโควิด-19 ต้องพักรักษา ทั้งนี้การเรียนรู้ของเครือข่าย และการพัฒนาเครือข่ายจะมีความหมายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหากกระบวนการพัฒนานั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งในการทำงานประจำวันของเครือข่ายหรือของเพื่อนร่วมงาน ซึ่งการพัฒนาทางวิชาชีพมีรูปแบบวิธีการและแนวคิดที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรม ปฏิบัติจริง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ด้วยสถิติ เพื่อให้ได้ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ส่งให้ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนต้องมีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเพื่อตอบสนองความสนใจความพึงพอใจ และเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจ ซึ่งวิธีการดำเนินชีวิตและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมีผลต่อความสนใจความพึงพอใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้หลังจากจบการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของวศินี รุ่งเรือง (2558) ได้ศึกษาการประเมินสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศา ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้เรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถนะผู้เรียนในแต่ละด้านโดยรวม พบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านสมรรถนะวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านสมรรถนะหลัก และสมรรถนะทั่วไปอยู่ในระดับมาก ในทำนองเดียวกับงานวิจัยของมงคล แสงอรุณ และคณะ (2558) ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสมรรถนะของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

- 1) รูปแบบการเสริมสมรรถนะของผู้เรียน ประกอบไปด้วยส่วนประกอบ 9 ส่วน ได้แก่ กรอบมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษา กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ความต้องการของสถานประกอบการของผู้เรียน การวิเคราะห์งานการทดสอบสมรรถนะ การเสริมสมรรถนะ Social Media และตัวชี้วัดสมรรถนะผู้เรียน
- 2) การเสริมสมรรถนะของผู้เรียนประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการแนะนำชิ้นงาน ขั้นตอนการสาธิตปฏิบัติตามขั้นตอน ขั้นตอนประยุกต์สร้างชิ้นงาน และขั้นประเมินผลชิ้นงาน และ
- 3) ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับกรอบแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2562 และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 (2563) มีแนวทางในการเขียนดังนี้ การเขียนรายการคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาต้องมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึก และพฤติกรรมที่ดีเพื่อการดำเนินชีวิตทั้งชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา ซึ่งกำหนดให้

สถานศึกษาและครูผู้สอนต้องสอดแทรกบูรณาการในการเรียนการสอนและให้มีการประเมินผลในสัดส่วนร้อยละสี่สิบในทุกรายวิชา รวมทั้งให้สอดแทรกบูรณาการในกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาด้วย

6.2 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในการวิจัยระยะที่ 1 มาสร้างกิจกรรมนำเสนอในที่ประชุมปฏิบัติการ ซึ่งในที่ประชุมประกอบด้วยกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ใช้เวลาในการประชุมปฏิบัติ 1 วัน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการได้มีการร่วมกันวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และมีการนำเสนอข้อวิพากษ์ และข้อเสนอแนะในการประชุมย่อย (Focus Group) มาสรุปและอภิปรายผลทั้งหมดในที่ประชุมใหญ่เพื่อร่วมกันวิพากษ์ (Brain Storming) และนำผลจากการเสนอแนะมาปรับปรุงเป็นรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัยให้สมบูรณ์ขึ้น นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบและเลือกกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ให้คะแนนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัยผู้วิจัย ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดแข็งของภาคีเครือข่ายหลายแนวทาง เช่น 1) ลักษณะแบบไม่เป็นทางการมีความยืดหยุ่น สมาชิกของเครือข่ายรวมตัวเป็นกลุ่ม แต่เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายทำงานแบบกระจายงานไปอย่างทั่วถึง โดยเน้นความคิดสร้างสรรค์เป็นกลุ่ม 2) การพัฒนาศักยภาพการทำงานเป็นทีม และการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลในยุควิถีใหม่ มีการประชุมออนไลน์ สามารถติดตามงานในกลุ่ม โดยตระหนักถึงประสบการณ์ของแต่ละคนในเครือข่าย รวมทั้งมีการจูงใจและกระตุ้นให้สมาชิกแบบขับเคลื่อนการทำงานไปสู่เป้าหมาย 3) สนับสนุนเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในระดับพื้นที่ให้ทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเต็มกำลังความสามารถ 4) ทุกคนในเครือข่ายมีความร่วมมือกันประสานงาน แบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันให้เครือข่ายสามารถพึ่งตนเองได้ และ 5) มีการสนับสนุนให้ทำงานเป็นระบบ โดยมีการกำกับติดตาม และประเมินผลการทำงาน การบริหารจัดการให้สามารถปฏิบัติได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประโยชน์ คล้ายลักษณ์ (2556) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำ งานเป็นทีมของบุคลากรทางการศึกษาผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา การวิจัยขั้นที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยแบบสอบถามเพื่อทราบความต้องการองค์ประกอบ และวิธีการพัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีม จากบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 350 คน ขั้นตอนที่ 2 เป็นการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม จากข้อมูลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 โดยผู้วิจัย แล้วตรวจสอบรับรองรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงความเหมาะสมของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาหลักสูตร นักวิชาการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือผู้แทน จำนวน 7 คน และขั้นตอนที่ 3 เป็นการตรวจสอบประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการศึกษาผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในประเด็นความเหมาะสมความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความถูกต้องครอบคลุม โดยการสนทนากลุ่มอิงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปฏิบัติในลักษณะเห็นชอบถึงความเหมาะสมความสอดคล้อง ความเป็นไปได้และความถูกต้องครอบคลุมในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล แสงอรุณ และคณะ (2558) ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสมรรถนะของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเสริมสมรรถนะของผู้เรียน ประกอบไปด้วยส่วนประกอบ 9 ส่วน ได้แก่ กรอบมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษา กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ความต้องการของสถานประกอบการของผู้เรียน การวิเคราะห์งานการทดสอบสมรรถนะ การเสริมสมรรถนะ Social Media และตัวชี้วัดสมรรถนะผู้เรียน 2) การเสริมสมรรถนะของผู้เรียนประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการแนะนำชิ้นงาน ขั้นตอนการสาธิตปฏิบัติตามขั้นตอน ขั้นตอนประยุกต์สร้างชิ้นงาน และขั้นประเมินผลชิ้นงาน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดดังผลการศึกษาของวัชรภรณ์ ประภาสะโนบล (2564) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูโดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับการสอนแบบสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียน ผลการรับรองรูปแบบ พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมสอดคล้องของแนวคิดพื้นฐานและองค์ประกอบในระดับมากที่สุด

6.3 การทดลองใช้ และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย โดยรวมทุกด้านเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.001$) โดยที่รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ของนักเรียน ปวช. นักศึกษา ปวส. เกิดจากการปฏิบัติจริงและการประกอบอาชีพที่สามารถนำไปสู่ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ ๆ การเรียนรู้ตามสภาพจริงในชุมชน สถานประกอบการ สนับสนุนให้นักเรียน ปวช. นักศึกษา ปวส. มีการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และนักเรียน ปวช. นักศึกษา ปวส. ส่วนหนึ่งสามารถพัฒนานวัตกรรมได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และสภาพที่เป็นจริง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วศินี รุ่งเรือง (2558) ได้ศึกษาการประเมินสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศา ผลการวิจัย พบว่าสมรรถนะผู้เรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถนะผู้เรียนในแต่ละด้านโดยรวม พบว่าด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านสมรรถนะวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปอยู่ในระดับมาก ทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ ธนิต เจริญสมบัติ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าก่อน และหลัง การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มทดลองมีความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร และมีการทำงานแบบเปิดเผย โปร่งใส สุจริต ไว้วางใจกัน ยอมรับซึ่งและกัน มีความภูมิใจในหน้าที่ของตนเองได้รับการสนับสนุนให้ได้พัฒนาตนเองในการศึกษาต่อและการอบรม มีการประเมินผลสำเร็จของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และมีการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ของพนักงานเทศบาลตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองมีผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานิตย์ นาคเมือง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบ

การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้ เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า คณะครูผู้เข้าร่วมการทดลองให้ความสนใจใช้รูปแบบมาก และผลการประเมินสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอนหลังการทดลองใช้ รูปแบบฯ สูงกว่าผลการประเมินก่อนการใช้รูปแบบฯ 4) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับเป็นประโยชน์มาก

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 จากผลการศึกษา พบว่า ด้านความร่วมมือภาคีเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม สื่อสาร และประชาสัมพันธ์ในการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างแนวร่วมในระดับผู้ประกอบการ และผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มอาชีพให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการนำไปสู่ความต้องการมีคุณวุฒิวิชาชีพ โดยเฉพาะในกลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะสูงในการปฏิบัติงาน ภาคีเครือข่ายจะเป็นแนวร่วมในการพัฒนามาตรฐานอาชีพ และระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้ประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี นอกเหนือจากหน่วยงานหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในอนาคต

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัยมีตัวแปรมากที่สุด คือ ด้านลักษณะที่พึงประสงค์ รองลงมา คือ ด้านสมรรถนะแกนกลาง ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านความร่วมมือภาคีเครือข่ายตามลำดับ ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ควรนำปัจจัยเหล่านี้ไปใช้

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ควรมีการวิจัย เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการคิดเชิงวิเคราะห์ของเครือข่ายวิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย หรือสมรรถนะด้านอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของเครือข่าย

7.3.2 ควรมีการวิจัย เพื่อศึกษาการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนด้วยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย ไปใช้ในการส่งเสริมสมรรถนะที่จำเป็นของนักเรียน ปวช. และนักศึกษา ปวส.

7.3.3 ควรพัฒนาการสร้างเครือข่ายผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือผ่านระบบการสื่อสารหรือพัฒนา โดยการอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งสามารถจัดทำได้ที่ทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน และทำการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิผลที่เกิดขึ้นภายหลัง การสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

8. บรรณานุกรม

- ธนิต เห่งยมสมบัติ. (2560). รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม. วารสารช่อพะยอม. 28(1). 181-192.
- ประโยชน์ คล้ายลักษณ์. (2556). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา คุษภักดิ์บัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มงคล แสงอรุณ และคณะ. (2558). รูปแบบการเสริมสมรรถนะของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมครั้งที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม. 12-13 พฤษภาคม 2558. 212-220.
- มานิตย์ นาคเมือง. (2551). การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.
- วศินี รุ่งเรือง. (2558). การประเมินสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วัชรภรณ์ ประภาสะโนบล. (2564). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับการสอนแบบสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษภักดิ์บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย. (2559). รายงานการประเมินคุณภาพภายใน วิทยาลัยเทคนิคเกษตรวิสัย. สืบค้นเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2565. จาก www.Kaset.ac.th
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2554-2559). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีหรือระบบฝึกหัด-กรณีศึกษา ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- Taro Yamane. (1967). *Statistics : An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper & Row.